

Korte gespreksnotitie ten behoeve van gesprek met MinVWS 16 december 2020

Dilemma:

Om huisartsen aan boord te houden voor delen van vaccinatie-data met het RIVM is 'toestemming vooraf' nodig;

'Toestemming vooraf' inregelen heeft consequenties voor de kwaliteit van de centrale registratie RIVM en voor de uitvoering

Duiding van het ontstane dilemma

Huisartsen dreig(d)en niet mee te werken aan het aanleveren van data over vaccinaties COVID-19 aan RIVM ten behoeve van centrale registratie (CIMS).

Reden hiervan was dat dit mogelijk implicaties heeft voor het doorbreken van het beroepsgeheim en daarmee voor de vertrouwensrelatie arts-patiënt. De LHV heeft expliciet aangegeven niet bereid te zijn aan inbouwen van een automatische koppeling van hun Huisartseninformatie systemen (HIS) met het centrale register indien er gewerkt wordt met "veronderstelde toestemming" van te vaccineren personen. De LHV is wél bereid om data te delen op basis van het vragen van toestemming vooraf.

Een wettelijke verplichting dat data worden gedeeld, wordt binnen VWS gezien als onhaalbaar, vanwege a) het principe van informed consent (verplichting tot datadelen is hierop een zware inbreuk, niet helpend voor de uitvoerders en draagt het risico in zich dat mensen niet willen vaccineren omdat ze niet geregistreerd willen worden) b) politieke context en c) tijdstraject benodigd voor wetgeving.

Met LHV is afgesproken dat er kan worden doorgebouwd aan de systemen die een mogelijkheid geven voor koppeling naar RIVM, maar dat uitdrukkelijk pas na overeenstemming wordt besloten of hiervan wel of niet gebruik wordt gemaakt.

Consequenties van de lijn te werken met vragen van toestemming vooraf zijn:

- als iemand komt voor vaccinatie en toestemming geeft, worden data gedeeld
- voor mensen die geen toestemming geven, worden data alleen op geaggregeerd niveau gedeeld (anonieme aantallen)
- voor mensen die niet opkomen idem, er worden uitsluitend anonieme data gedeeld.

Deze weg is voor de huisartsen akkoord en daarmee zijn ze aan boord. Echter: akkoord van de LHV is niet hetzelfde als medewerking van alle huisartsen, hierover valt nog niet veel te zeggen. Hangt af van communicatieprogramma en positiebepaling LHV. Er is een extra ledenvergadering bijeengeroepen door de LHV dinsdag 22 december a.s. waar dit wordt besproken.

Toestemming vooraf betekent dat er ook mensen zullen zijn die géén toestemming geven. Uiteraard zal het belang van data delen goed uitgelegd worden, maar het percentage mensen dat (geen) toestemming geeft is niet goed te voorspellen (bij goed communiceren zo klein mogelijk). Indien uitvoerders weigeren informatie te delen i.v.m. beroepsgeheim is er ook geen registratie. Beide heeft een onvoorspelbaar effect op de kwaliteit van de database, vooral op de thema's vaccinatiegraad, effectiviteit en veiligheid. Dit kan ook gevolgen hebben voor de bruikbaarheid van de database voor het *monitoren van het vaccinprogramma*.

Daarnaast betekent toestemming vooraf iets voor de uitvoering van het vaccinatieprogramma. Hier moet een proces voor worden ingericht. De systemen moeten daarvoor worden klaargemaakt en zo lang de reguliere systemen daarvoor niet klaar zijn, moeten aparte registratie worden bijgehouden van mensen die geen toestemming vooraf geven. VWS kan hierbij ondersteunen.

De uitvoeringsconsequenties zullen niet alleen voor huisartsen gelden maar ook voor andere uitvoerende partijen, waarvan we al signalen hebben gekregen dat ze met dezelfde vragen zitten als de huisartsen.

Stand van zaken: een besluit hierover is nodig. Vooralsnog is als richting gekozen: toestemming vragen vooraf. Hierover is 16-12 jl. bestuurlijk gesproken. Het LHV-bestuur kan zich hierin vinden.